

Võõrnälkjad Eestis

Võõrnälkjad Eestis

Viimastel aastatel on aiapidajaid kimbutama hakanud invasiivsed nälkjavõõrliigid, kes toituvad peamiselt aiasaadustest ja põllumajanduskultuuridest. **Hispaania teeteo** teadaolev esmaleid registreeriti 2008. aastal. Tänapäevaks on ta laialt levinud kogu Eestis. **Mustpeanälkjas** on ennast aedadesse arvukamalt sisse seadnud viimasel paaril aastal. Esmane teade pärineb 2014. aastast.

Enamasti toome nad oma aedadesse potimulla või taime ümber oleva mullapalliga, kus võivad peituda nii täiskasvanud isendid kui ka munad. Piisab ainult kahest isendist või munakogumist, et liik saaks aias paljunema hakata. Nälkjate arvukusele aitavad kaasa ka niiske ja soe kevad-suvi ning pehmed talved.

Selleks, et nad Sinu aeda ei satuks, tasub tegutseda ennetavalt. Kui kutsumata külalised on juba aeda jõudnud, tuleb nende ohjamisega tegeleda järjepidevalt ja koostöös kogukonnaga.

Mida teha, kui võõrnälkjad on juba aias?

- Tõrjetööga on oluline alustada juba **aprillis-mais**, kui esimesed täiskasvanud loomad välja ilmuvad. **Kõige tõhusam on täiskasvanud isendite ja munade kokku korjamine, keeva veega üle valamine ja seejärel umbes labida sügavusele mulda kaevamine.** Iga isend, kes maikuus munedu jõuab, võib juulikuuks anda u 400 järglast.
- Kontrolli regulaarselt aias **varjulisi ja niiskeid kohti**, mida soe õhk ja päike lihtsasti ei kuivata. Korista lehehunnikud, kaeva kompostihunniku pealmine kiht sügavamale, võimalusel lõika lopsakate taimede ja põõsaste alused puhtaks. Terrassialused, kasvuhoone servad, kõrge ja niitmata rohi, kaevuääred jms kohad on nälkjatele sobivad peitumis- ja munemispaidad.
- Nälkjate **kokku meelitamiseks** võid kasutada õllelõhke, arbuusikoori ja muid mahlaste köögiviljade jääke. Paiguta

Kuidas vältida võõrnälkjaliikide sattumist oma aeda?

- Ära too istikuid oma aeda **piirkondadest**, kus leidub hispaania teetigu ja mustpeanälkjat.
- **Kontrolli isikute mullapalle.** Kui võtad mullapalli potist välja, peaksid hispaania teeteo munad olema hästi nähtavad. Leitud munad hävita keevas vees.
- Istikute soetamisel hoia neid mõni nädal **karantiinis**. Seo mullapalli ümber läbipaistev kilekott ja kinnita see tihedalt ümber istiku varre. Aeg-ajalt kontrolli, kas kilekoti sees on munadest koorunud nälkjaid. Olenevalt taimest hoia istikut poolvarjulises kohas, kasta ja jälgi seda. Hävita kotti sattunud isendid keeva veega.

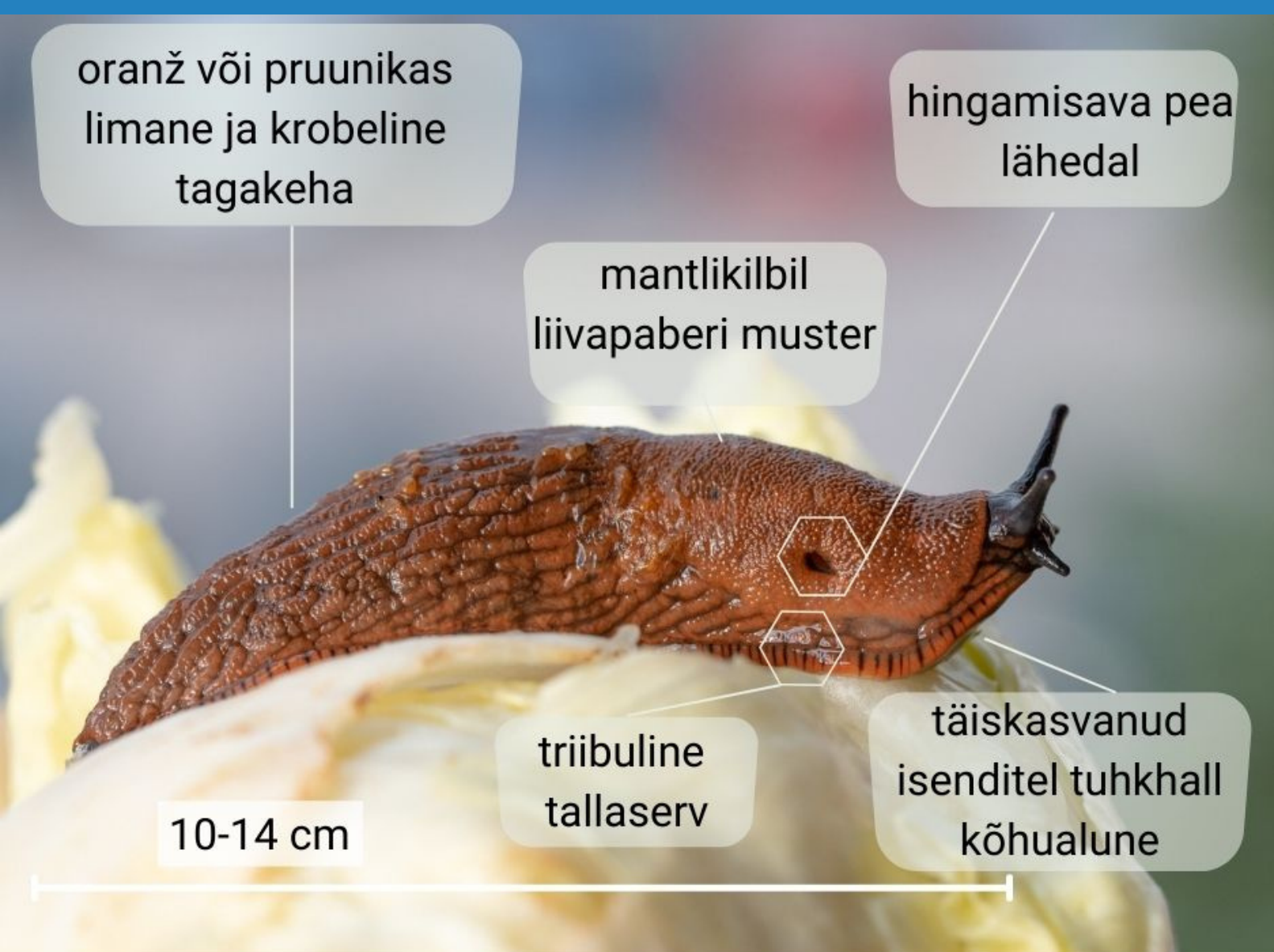

Hispaania teeteo munad. Foto M.Palginõmm

meelituskohtade lähedusse lauajuppe, mille alla saavad nälkjad päeval peituda. Sealt on neid lihtne üles leida.

- **Koostöös peitub jõud!** Võõrnälkjate järjepideval tõrjumisel on oluline koostöö naabritega, vastasel juhul on nälkjatest võimatu vabaneda.
- Kindlasti **ära vii elusaid nälkjaid loodusesse** (metsaserva, niidule, parki). Nii ei levi võõrliigid mujale. Looduses saavad nälkjad kontrollimatult paljuneda ja edasi levida ning varem või hiljem jõuavad nad inimeste aedadesse tagasi.
- **Välidi teomürkide kasutamist!** Need ei ole hispaania teeteo tõrjumisel kuigi mõjusad, küll aga hävitavad mürgid kohalikke kasulikke liike. Teomürgid ohustavad ka tigudest toituvaid metsloomad (nt siilid), sh linnud ja koduloomi (nt kassid, koerad).

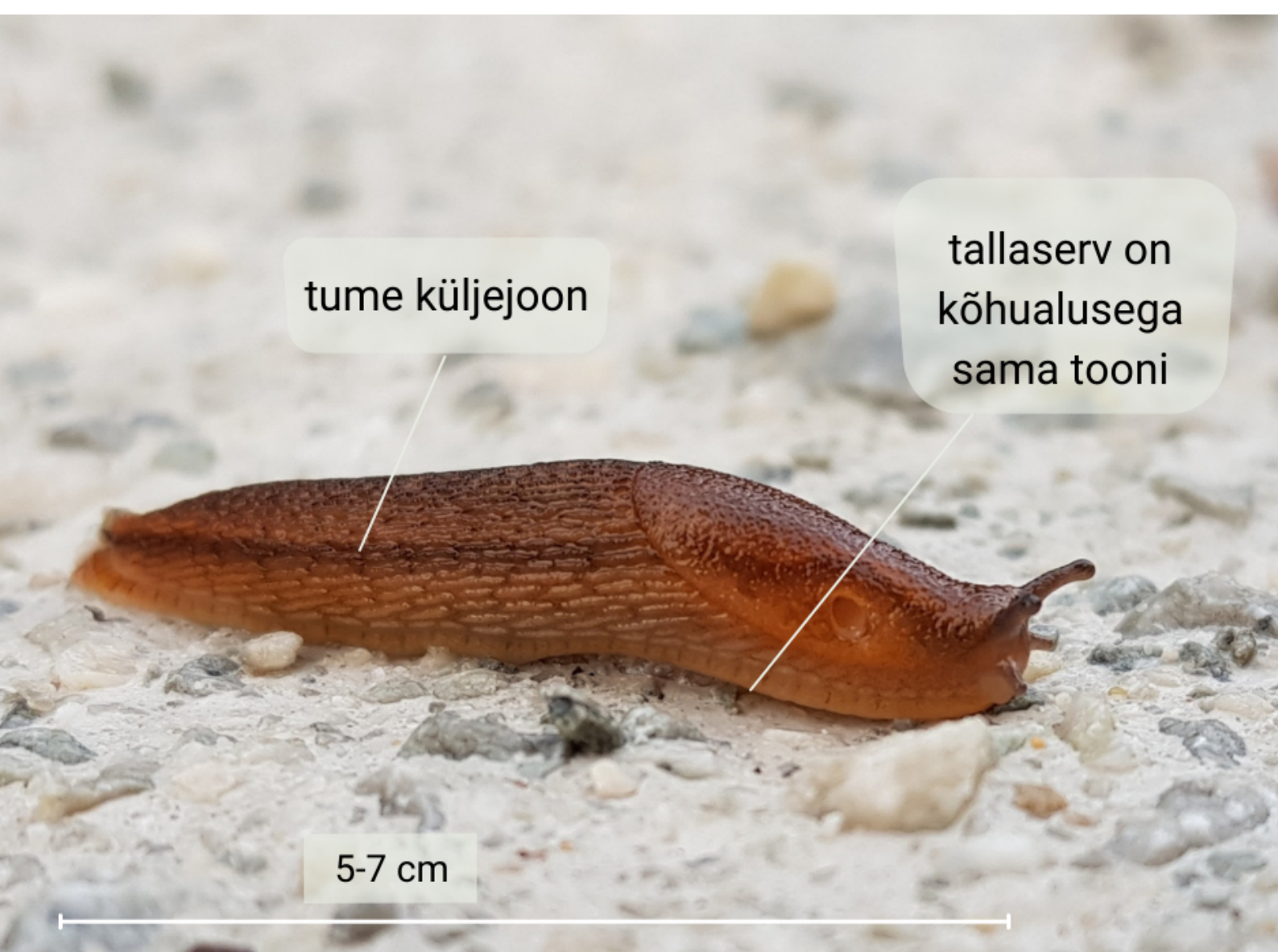
MÄÄRAMISTUNNUSED

VÕÕRLIIK: HISPANIA TEETIGU

VÕÕRLIIK: MUSTPEANÄLKJAS

KOHALIK: KOLLANE TEETIGU

Kogume teavet võörnälkjate leviku kohta Eestis!

Oodatud on kõik leiukohad üle Eesti!
Igaüks saab kaardile märkida punkti, kus ta on neid näinud, olgu selleks siis oma aed, naabri aed, kergliiklustee äär, aiand või järve äär.

TÄHELEPANU!

Palun ole kindel, et tegu on võõrliigiga – vaata määramistunnuseid!

teokaart.keskkonnaamet.ee

KOHALIK: SUUR SEATIGU

KOHALIK: MUST SEATIGU